

Въ отправляването на правосъдието нѣмало нито единство, нито цѣлосъобразностъ; всѣка провинция си имала свое обично право (*droit coutumier*); всѣки землевладѣлецъ и всѣка градска община си имали свойъ сждъ и расправа, да ся апелира на тѣхнитъ рѣшения било е възможно само въ кралскитъ президиални сждове; не кржгтъ на дѣятелността на тѣзи сждове оставалъ до такава стѣпенъ неопредѣленъ, че въ тѣхъ на всѣка стѣпка произлизали стѣлковения съ другитъ инстанцій. По високата сждебна власть ся съсредоточавала въ парламентитъ; най-напрѣдъ тѣ били 9, а послѣ — 15, и всичкитъ тѣ въ сждебния си окржгъ били върховни сждилица; всичкитъ тѣ ся гордо опирали на вѣковнитъ права, и постоянно ся препирали за тѣхъ по мѣжду си съ по низскитъ инстанцій, които ся освобождавали отъ тѣхния контролъ, и най послѣ съ кралскитъ министри, които ся старали да ограничатъ притязанията имъ. Парламентитъ, а особено по важния отъ тѣхъ, Парижскія, постоянно утвърждавали, че никакво распорѣждане на кралтъ нѣма законна сила, до като не е внесено въ парламентскитъ реестри, по нѣкога като не намървали кралскитъ распорѣждания несъгласни съ исканията на правата, или опасни за благосъстоянието на господарството, парламентитъ отказвали да внасятъ тѣзи распорѣждания въ реестритъ. По нѣкога парламентитъ съ собственната си власть давали приказания на по важнитъ части отъ полицейското управление; по нѣкога, даже давали подъ сждъ кралскитъ